

הַלְכוּת תַּשְׁעָה בָּאָב סִימָן תַּקנ"א

באר הגולה

(ע"א) אֵלָּא נוֹתְנִים ^(א) לַתִּינוּק, וּבִמְקוֹם דְּלִיקָא תִּינוּק מִתָּר בעצמו **(ע"א)** לשִׁתוֹת ^(ב) הַבְּדֵלָה. **(ע"ב)** וּבִסְעוּדַת מִצּוּה כְּגוֹן מִילָה וּפְדִיּוֹן הַבֵּן **(ע"ג)** * וְסִיּוּם מִסְכַּת **(ע"ד)** וּסְעוּדַת ^(ה) אַרְוִיסִין, אוֹכְלִים בִּשְׂר וְשׁוֹתִין וְיֵין **(ע"ה)** כֹּל ^(ו) הַשְּׂכִימִים לִסְעוּדָה, אֲבָל יֵשׁ לְצַמְצֵם **(ע"ו)** שְׁלֹא לְהוֹסִיף, וּבִשְׁבּוּעַ שֶׁחֵל תַּשְׁעָה בָּאָב בַּתּוֹכָה אֵין לֹאֲכַל בִּשְׂר וְלִשְׁתוֹת וְיֵין

שֶׁל מִצָּה כְּגוֹן שְׂאִין לוֹ אִשָּׁה וּבָנִים, כִּמוּ שֶׁכֶּתֵב תְּרִין בָּשֶׂם רַב הָאִי וְהִבְיֹא הַבֵּית יוֹסֵף בִּסְמִין זָחַל.

שערי תשובה

יֵדֶה דְּסֵתָם מְנִיקוֹת חוֹלוֹת קָצַת אִי מִשּׁוּם תַּקְנַת הַגָּזֵל וּמֵהָאִי טַעְמָא מְקַלֵּין הִרְבָּה דְּבָרִים בְּמַעֲבְרוֹת וּמִיַּינוּקוֹת, וּמִי שֵׁשׁ לוֹ מִחוּשׁ וְחָלִי קָצַת שְׂאִינוּ יָכוֹל לִסְבֹּל וּבָא לְשֹׂאֵל, יֵשׁ לְהוֹרוֹת לוֹ הִתֵּר לֹאֲכַל בִּשְׂר עוֹף, כִּי חֲמִירָא סָבְנָתָא מֵאִסְרָא, אִךְ מִי שִׁינְדַּע בְּעַצְמוֹ שֶׁמֵּאֲכָלִי חֻלֵּב לֹא יוֹזִיק לָהּ כִּלּוּם רַק שְׂרוּזָה לִילֵךְ אַחֵר תֵּאָחַז וּשְׂרִירוֹת לְבוֹ, הוּא בְּכָלֵל פּוֹרֵץ גֶּזֶר וְיִשְׁכְּנוּ נַחֵשׁ וְהָיִי עֲזוּתָיו עַל עֲצֻמוֹתָיו, אֲבָל בְּלֹא הָכִי אֵין לְהַחֲמִיר, עַד כָּאֵן לִשְׁנוֹ. וְנִרְאָה דְּהַכֵּל לִפִּי רֵאוּת עֵינֵי הַמּוֹדָה, שְׂאֵם הָעַם פְּרוּצִים לִזְלוּל בְּעֶבְרָה זֹו יֵשׁ לְהַחֲמִיר טַפִּי, וְעַל כֵּל פְּנִים אֵין לְהַתִּיר שְׂנִיהֶם בִּשְׂר וְיֵין רַק אֲחֵר לְבַד, וְכִמוּ שֶׁכֶּתִּבְנוּ בְּסַעְיָף קָטָן לֵג בִּשֶׂם הַשְּׂכּוֹת יַעֲקֹב גּוֹפֶה חֵלֶק ג' לְעוֹנָן לִילָה שְׁלֹפְנֵי הַמִּילָה, עַד שֶׁם. גַּם יֵשׁ לוֹ לְהַמּוֹדָה לְהוֹדִיעַ שְׂאֵם אֵינוּ קָשָׁה לוֹ הִרְבָּה יֵשׁ לִמְנַע מוֹי בָּאָב וְאֵילָּה, כִּמוּ שֶׁכֶּתֵב הַמָּגֵן אֲבָרְהָם סִימָן תַּקנ"ד שֶׁהִגִּיד קָצַת יִילָדוֹת לִמְנַע מִבִּשְׂר וְיֵין, עַד שֶׁם בַּבָּאָר הֵיטֵב סַעְיָף קָטָן ט: **ו** לַתִּינוּק. עַד כִּי הֵיטֵב, וְעַד דְּגוּל מִרְכָּבָה שֶׁכֶּתֵב, מִדְּכַתֵּב בְּסַעְיָף ט שֶׁמִּצְוִיעִין הַסִּפְּקִין כִּי מִשְׁמַע דְּגַם לְקֻטְנִים אֲסוּר, עַד שֶׁם: **ו** אַרְוִיסִין. עַד כִּי הֵיטֵב, עַד כִּי בִּשְׂכּוֹת בֹּאֲלֵיהָ רַבָּה שֶׁמִּפְּרֹשׁ דְּבָרֵי רַמְ"א עַל קֶדֶם רֹאשׁ חֹדֶשׁ לְהֵישׁ מִסִּיפִין מִשְׁכַּעַת עֶשֶׂר בַּחֲמִישִׁי, וְעַד כִּי בִּאֲתֵרן הָאָנָּחִי שֶׁכֵּן הִיָּה דַעַת הַשּׁוֹאֵל וְנָחַל עַד פִּי הַתְּרָכִי מִשָּׁה וְדַעַת לְמַחֵק מִלֵּךְ סְעוּדַת אַרְוִיסִין, עַד שֶׁם: **ו** תַּשְׁכִּימִים. עַד כִּי הֵיטֵב, עַד כִּי בִּשְׂכּוֹת יַעֲקֹב חֵלֶק ג' סִימָן לוֹ שֶׁבְּלִילָה שְׁלֹפְנֵי הַמִּילָה יֵשׁ לְהַחֲמִיר בּוֹמָן הָיָה שֶׁשִּׁשְׁטָה כִּי שֶׁמּוֹלָל בְּכֹאבִילוֹת שֶׁל תַּשְׁעָה בָּאָב וְרֹאִי לַעֲשׂוֹת גֶּזֶר, וְאֵנִי מוֹדָה לָהֶם הִתֵּר בְּמִקּוֹם שֶׁהִגִּיד לְהַתִּיר אֲחֵר לְבַד, אוֹ בִּשְׂר אוֹ וְיֵין וּמֵאֲכָלִי חֻלֵּב לַעֲשׂוֹת וְכִי לְחַדְרָן כִּדִּי לְהוֹצִיא מִלִּבָּן שֶׁל צְדֻקִּים, אֲבָן כִּיּוֹם הַמִּילָה שְׂנִיהֶם מִתְּרִים בִּשְׂר וְיֵין לְכַל הַקְּרוֹאִים וְאִפְּלוּ בִּשְׁבּוּעַ שֶׁחֵל תַּשְׁעָה בָּאָב דְּהֵינּוּ לִמְנַע עֲשָׂרָה מִלְּכָד קְרוּבִים פְּסוּלֵי דַעוּת, עַד כָּאֵן לִשְׁנוֹ. וְעַד כִּי אֲפִרִּים הַבִּיאִת מִדְּבָרֵי הַמָּגֵן אֲבָרְהָם סִימָן תרמ"ז, עַד שֶׁם, וְשׁוֹב רִאֲחִי בִּבְאָר יַעֲקֹב שֶׁכֶּתֵב לְאֲסֹר וְהִבְיֹא דְבָרֵי הַמָּגֵן אֲבָרְהָם סִימָן תרמ"ד, גַּם כֶּתֵב שֶׁכֵּן מִבְּאָר כְּתוּב יֹאִיר סִימָן ע שְׂאִינוּ סְעוּדַת מִצָּה, וְכֵן נִרְאָה מִשְׁ"ד יִרְה דַּעַת סוֹף סִימָן קַעַת שֶׁכֶּתֵב שְׂאִין אֲסוּר מִשּׁוּם עֲרִכִּים לְגַד שֶׁלָּחַן כִּי, מִשְׁמַע דְּמִצָּהָה לִית בֵּהּ, וְכֶתֵב שֶׁכְּמוֹתָהּ שֶׁכֵּן נִתְּהִיגִים בְּתַקְּמוֹתָם דְּמִיין שְׂאִין אוֹכְלִים בִּסְעוּדָה זֹו בִּשְׂר, עַד שֶׁם, וְעַד כִּי בֹאֲלֵיהָ רַבָּה סַעְיָף קָטָן כו שְׂאֲסֹר גַּם כֵּן, וְעַד כִּי בִּשְׂרֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוּלָּה שֶׁכֵּן כֶּתֵב בִּשְׁם מִתְּרִי בְּרוּנָא, וְעַד שֶׁם שֶׁנִּשְׂאָל גַּם עַל שְׁלִישִׁי לְמִילָה וּבִתְשׁוּבָתָהּ לֹא הוֹכִיר מוֹדָה, וְנִרְאָה דְּבִית יוֹסֵף בִּפְשִׁיטוֹת לֹאֲסוּר, שְׂאִינוּ מִנְּהָה פְּשׁוּט כֹּל כֵּן לַעֲשׂוֹת כּו סְעוּדָה. וְעַד כִּי בִּשְׁנִי"ת אוֹר נֶעְלָם סִימָן ט שֶׁכֶּתֵב דְּוִקָּא סְעוּדַת מִילָה בּוֹמָנָה וְיָתֵה הַאֲבִילוֹת שֶׁל בִּשְׂר וְיֵין שְׂאִינוּ רַק מִנְּהָה, אֲבָל סְעוּדַת מִילָה שֶׁלָּא בּוֹמָנָה אֵין לָהּ תֶּרֶשׁ וְעַקֵּר בְּשִׁי"ס, וְעוֹד, דְּאִפְּשֵׁר לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה מִמֵּאֲכָלִי חֻלֵּב וְשֹׂאֵר מִשְׁקִים, וְקָרוֹב אֵלִי לוֹמֵר דְּמִי שֶׁאֲכַל בִּשְׂר וְיֵין סְעוּדַת מִילָה שֶׁלָּא בּוֹמָנָה הֵי כְּפוֹרֵץ גֶּזֶר כִּי, וְעַד כִּי הַשְּׂאֵלָה הִיָּה שֶׁיֵּלֵךְ נִמּוֹל שְׁלֹא כִּהְגוּ שְׁלֹא נִתְּהִלָּה וְתוֹרִי וּמְלוֹ אוֹתוֹ בִּשְׁבּוּעַ שֶׁחֵל תַּשְׁעָה בָּאָב בַּתּוֹכָה, אֵם מִחֲבִיב לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה וְאֵם מִתֵּר בִּבְשִׂר וְיֵין עַל סְעוּדָה זֹו, עַד שֶׁם וּבִפְתִּיחַת הַסֵּפֶר, וְנִרְאָה שֶׁגַּם הוּא אֵינוּ אוֹסֵר אֵלָּא בִּשְׁבּוּעַ שֶׁחֵל תַּשְׁעָה בָּאָב אֲבָל בִּשְׁבּוּעַ הַקְּדוּם גַּם הוּא מוֹדָה

באור הלכה

י * וְסִיּוּם מִסְכַּת. עַד כִּי מֵה שֶׁכֶּתִּבְנוּ בְּמִשְׁנֵה בְּרוּרָה דְּמַתְרִין לֹאֲכַל אִף אוֹתָן שֶׁלֹּא לְמַדוֹ עֲמָהּ, וְהוּא מִמָּגֵן אֲבָרְהָם וְאֵלִיהָ רַבָּה. וְעַד כִּי בְּסוּדֵר שֶׁל ר' יַעֲקֹב עֲמִדִין שֶׁדַּעַתוֹ דְּהֵינּוּ הַמַּתְוִיָּקִין בִּידֵי הַלּוּמְדִים בְּמִמּוֹנָם, וְגַם הַגִּבְאִים הַמִּשְׁגִּיחִים עֲלֵיהֶם וּמִשְׁתַּיְתִּיקֶם, כֹּל אֵלוּ מִתְּרִים אִפְּלוּ יִהְיוּ רַבִּים, אִךְ לִזְמַן אַחֲרִים מִלְּכָד אֵלֶּה מִפְּנֵי הַכְּבוֹד וְהַנְּהֻגָה אוֹ לְאִיצְתָּהּ תּוֹעֲלָתָה שֶׁהוּא הוּא אֲסוּר גָּמוּר, וּמִקַּל מְקוֹם פְּשׁוּט דָּאֵם אוֹתָן הַבָּאִים מִסִּיעִין לַעֲשׂוֹת הַסְּעוּדָה בְּרֹאִי מִתֵּר, דְּהוּא בְּכָלֵל מֵה שְׂאֲמֵר הַגִּמְרָא, תִּיתִי לִי דְכִי הוּי מִסִּיעִין רַבְּנָן מִסְכַּת עֵבֶרְדִּנָא יוֹמָא טַבָּא לְרַבְּנָן, וְכִמוּ שֶׁכֶּתֵב הַמָּגֵן אֲבָרְהָם:

מִסְכַּת. ^(טז) וְאֵם מִקּוֹם אֵם לֹא נִדְּמָן בְּלִמּוּדוֹ הַסִּיּוּם לֹא יִמְתָּה אוֹ יִאָּחַר בְּשִׁבְלֵי זֶה, וְגַם אֵם לֹא הִיָּה עוֹשֶׂה סְעוּדָה בִּשְׂאָר הַיָּמִים אֲפֹשֶׁר שְׁלֹא יַעֲשֶׂנָה גַּם עִתָּה, אֲבָן אֵם נִדְּמָן כְּרֹאִי, ^(טז) מִתְּרִין לֹאֲכַל אִף אוֹתָן שֶׁלֹּא לְמַדוֹ עֲמָהּ, אֵם הִיוּ הוֹלְכִין וּבָאִין גַּם בּוֹמָן אַחֵר מִשּׁוּם רַעוּת: **(ע"ד)** וּסְעוּדַת אַרְוִיסִין. אִף דְּמִבְּאָר לְעִיל בְּסַעְיָף ב דְּאֲסוּר לַעֲשׂוֹת סְעוּדַת אַרְוִיסִין, אֲפֹשֶׁר דְּמִירֵי שְׁלֹא בִּשְׁעַת אַרְוִיסִין אוֹ שְׁלֹא בְּבֵית אַרְוִיסְתוֹ דְּלִיקָא שְׂמַחָה כֹּל כֵּךְ. וְיֵשׁ שְׂמוֹחֲקִין אֵלוּ שְׁנֵי תַּבּוֹת נִמְגֵן אֲבָרְהָם: **(ע"ה)** כֹּל הַשְּׂכִימִין לִסְעוּדָה. הֵינּוּ, ^(טז) כֹּל מִי שֶׁהִיָּה הוֹלֵךְ בּוֹמָן אַחֵר לִסְעוּדָה זֹו, הֵן מִמְּחַמַּת קוֹרְבָה אוֹ מִמְּחַמַּת שְׂהוּא אוֹחֶהּ. ^(טז) וְנִשְׂיָם הַשְּׂכִיכוֹת לִסְעוּדָה בְּמִקּוֹם שֶׁדָּרָךְ לִזְמַנָּה לִסְעוּדָה, גַּם כֵּן מִתֵּר. וְכֶתֵב חֲזִי" אָדָם, דְּאִשְׁתּוּ הַבַּעַל סְעוּדָה מִתְּרַת אִף בְּסִיּוּם מִסְכַּת וְכֵן בְּיִר, וּמִי שֶׁשּׁוֹחֲלִין לוֹ לְבִיתוֹ אֲסוּר לוֹ לֹאֲכַל: **(ע"ו)** שְׁלֹא לְהוֹסִיף. הֵינּוּ מִי שֶׁלֹּא בֹא מִמְּחַמַּת קוֹרְבָה אוֹ אֶהֱבַת רַעִים ^(טז) רַק לֹאֲכַל וְלִשְׁתוֹת, וְעֵבֶרָה הוּא בִּידוֹ:

שער הצייון

^(טז) אֵלִיהָ זִוְטָא. וְאִפְּלוּ נִמְשָׁךְ הַסְּעוּדָה עַד חֲשֻׁכָה: ^(טז) אֵלִיהָ רַבָּה וְדָגוּל מִרְכָּבָה, וְדִלָּא כְּמָגֵן אֲבָרְהָם. וְהָיָה בְּחִי" אָדָם רִאֲחִי שֶׁהַעֲתִיק דְּבָרֵי הַמָּגֵן אֲבָרְהָם, וְלִפְּלֹא, כִּיּוֹן שְׂרַבִּים חוֹלְקִים עֲלֵיו, וְכֵן דְּרָךְ הַיָּמִים הַעֲתִיק לְהַחֲמִיר כְּתוּבָהּ: ^(טז) מָגֵן אֲבָרְהָם בִּשְׁם מִתְּרִי"ל וְשֹׂאֵר אַחֲרוּנִים: ^(טז) פִּרִי מְגִדִּים: ^(טז) אֵלִיהָ רַבָּה: ^(טז) מָגֵן אֲבָרְהָם וְאֵלִיהָ רַבָּה: ^(טז) טִי"ו מִתְּרִי"ל: ^(טז) מָגֵן אֲבָרְהָם וְשֹׂאֵר אַחֲרוּנִים: ^(טז) מָגֵן אֲבָרְהָם בִּשְׁם מִתְּרִי"ל:

לוח עמוד היומי: יום ג טו תמוז תשסו ♦ יום ד כ סיון תשעא ♦ יום ה כז אייר תשעו ♦ יום ו א סיון תשפא ♦ שבי"ח ח אייר תשפו